

Anexă
 la Metodologia de calculare, aprobare și
 ajustare a tarifelor pentru serviciul
 de distribuție a energiei electrice

Indicatorii, formulele și sursa de determinare a valorilor de calcul a ratei de rentabilitate
 a activelor Rr în baza costului mediu ponderat al capitalului (WACC)

Indicatori	Simbolul și formulele de calcul	Sursa de determinare a indicatorilor	Valoarea indicilor
Rata lipsită de risc, %	rf	Rata lipsită de risc a SUA, media anului precedent a bonurilor cu maturitatea de 10 ani, publicată de Trezoreria SUA (www.treasury.gov)	Determinată anual
Rata de risc al țării %	rt	Rata de risc a Republicii Moldova, actualizată în ianuarie 2018 și publicată în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ , la compartimentul: Risk Premium for Other Markets, Country Risk premium	7,5%. Dacă într-un anumit an valoarea publicată este mai mică decât cea din ianuarie 2018, se aplică valoarea publicată
Raportul capital împrumutat/capital propriu	d/e	Se va aplica raportul de 35% la 65%, stabil pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei tarifare	35/65
Riscul sistematic al industriei (lipsit de îndatorare)	β	Valoarea medie corespunzătoare companiilor de utilități publice a SUA publicată în ianuarie 2018 în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ la compartimentul: Data Sets, Levered an unlevered Betas by Industry, Utility (General)	0,19
Rata impozitului pe venit	t	Conform Codului fiscal	Determinată anual
Riscul sistematic al industriei ajustate la gradul de îndatorare	βd	Se determină conform formulei: $\beta d = \beta + d/e \times \beta(1 - t)$	Determinată anual
Prima de risc caracteristică pieței, %	(rm-rf)	Prima de risc de piață, determinată în ianuarie 2018 ca media aritmetică din ultimii 30 ani în SUA (Stock-T. Bonds) și publicată în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ la compartimentul: Data Sets, Historical Return on Stoks, Bonds and Bills, Arithmetic Average, Risk Premium	5,22%
Costul capitalului propriu, %	Ke	Se determină conform formulei: $Ke = rf + rt + \beta d \times (rm - rf)$	Determinată anual
Costul capitalului împrumutat, %	Kd	Valoarea anuală a capitalului împrumutat a întreprinderii. Se va determina anual ca media calculată pe baza dobânzii curente a unui împrumut eficient și bine gestionat pe piața de capital națională și internațională relevantă. Valoarea acestuia corespunde ratei medii la creditele acordate în valută străină în anul precedent anului calculării tarifului, publicate de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Statistica monetară, Ratele medii ale dobânzilor, Rata medie la creditele acordate în valută străină/persoane juridice/ peste 12 luni	Determinată anual
Rata de rentabilitate, %	Rr	Se determină conform WACC: $Rr = WACC = Ke/(1 - t) \times e/(d + e) + Kd \times d/(d + e)$	Determinată anual

ÎNREGISTRAT:
 Ministerul Justiției
 al Republicii Moldova
 nr. 1304 din 28 februarie 2018

375 HOTĂRÂRE

cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal

În temeiul art. 7 alin. (2) lit. a) și art. 87 din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27 mai 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413), cu modificările și completările ulterioare, în scopul funcționării eficiente a pieței energiei electrice și pentru desfășurarea activităților reglementate din sectorul electroenergetic în condiții de accesibilitate, fiabilitate, continuitate și transparență, și pentru asigurarea alimentării în mod fiabil și la costuri minime a consumatorilor cu energie electrică, Consiliul de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia de calculare, aprobare și

aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal (se anexează).

2. Prezentă metodologie se aplică pentru o perioadă de cinci ani.

3. Se abrogă Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 497 din 20 decembrie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.42-47, art.241), cu modificările și completările ulterioare, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 914 din 19 februarie 2013.

Tudor COPACI,
 director general

Sergiu CIOBANU,
 director

Iurie ONICA,
 director

Octavian LUNGU,
 director

Ghenadie PĂRȚU,
 director

Nr. 65/2018. Chișinău, 23 februarie 2018.

- 5) includerea în prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice doar a costurilor și a cheltuielilor reale, strict necesare pentru procurarea, transportul, distribuția și furnizarea energiei electrice la prețuri reglementate prin rețelele electrice până la nivelul respectiv de tensiune la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali;
- 6) excluderea subvențiilor înscrise;
- 7) transparența în procesul de reglementare a prețurilor.

Secțiunea 3

CALCULAREA PREȚURILOR

4. Prețul mediu de furnizare a energiei electrice (PFC_{mn}) tuturor consumatorilor descriși de Furnizor în anul de reglementare "n" se determină reținând din venitul care trebuie să fie obținut de către Furnizor în vederea acoperirii costurilor și a cheltuielilor reale necesare pentru furnizarea energiei electrice și pentru obținerea unei marje rezonabile de profit. Astfel, prețul în cauză va fi determinat conform formulei:

$$PFC_{mn} = \frac{VF_n}{EFC_n} = \frac{CFT_n + RF_n}{EFC_n} \quad (1)$$

unde:

VF_n – venitul reglementat al Furnizorului necesar a fi obținut în anul "n" în urma furnizării energiei electrice tuturor consumatorilor descriși, exprimat în lei. Furnizarea energiei electrice poate fi efectuată de Furnizor la punctele de intrare în rețelele electrice de transport, la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport și la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție. Astfel:

$$VF_n = VF_{not} + VF_{mp} + VF_{nd}(2)$$

unde:

VF_{not} – venitul Furnizorului în anul "n" de la furnizarea energiei electrice la punctele de intrare în rețelele electrice de transport, lei;

VF_{mp} – venitul Furnizorului de la furnizarea în anul "n", la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport, a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de transport, lei;

VF_{nd} – venitul Furnizorului de la furnizarea în anul "n" a energiei electrice consumatorilor la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție, lei, care se determină conform formulei:

$$VF_{nd} = VF_{nm} + VF_{nmp} + VF_{npl}(3)$$

VF_{nm} – venitul de la furnizarea în anul "n" a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune, lei;

VF_{nmp} – venitul de la furnizarea în anul "n" a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de medie tensiune, lei;

VF_{npl} – venitul de la furnizarea în anul "n" a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune, lei;

CFT_n – costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului aferente furnizării energiei electrice, care se determină conform formulei:

$$CFT_n = CEP_n + CST_n + CSD_n + CSF_n - Dev_n, I(4)$$

Aprobată

prin Hoărâra Consiliului de Administrație al ANRE nr. 65 /2018 din 23.02.2018

METODOLOGIA

de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal

Secțiunea 1

DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal (în continuare Metodologie) are ca scop stabilirea modului de calcul al prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorii de energie electrică cărora le-a fost impusă obligația de serviciu public de a presta serviciu universal și/sau de a asigura furnizarea de ultimă opțiune (în continuare – Furnizori).

2. Metodologia stabilește:

- 1) principiile și algoritmul de calcul al prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice;
- 2) modul de determinare, de ajustare și de aprobare a prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice, diferențiate pe nivelele de tensiune ale rețelilor electrice de distribuție prin care se livrează energie electrică consumatorilor finali, în funcție de zona de consum și de modul de achitare pentru energia electrică furnizată consumatorilor finali;
- 3) componența, modul de determinare și de includere în prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice a costurilor și a cheltuielilor aferente doar activității de furnizare a energiei electrice în contextul obligației de serviciu public de a presta serviciu universal și/sau de a asigura furnizarea de ultimă opțiune;
- 4) modul de determinare a costului energiei electrice procurate, a cheltuielilor suportate în legătură cu prestarea Furnizorului a serviciului de transport și a serviciului de distribuție a energiei electrice de către operatorul sistemului de transport și de operatorul sistemului de distribuție;
- 5) modul de determinare și de aprobare a costurilor și a cheltuielilor Furnizorului aferente doar activității de furnizare a energiei electrice pentru primul an de aplicare a Metodologiei, anul de bază;
- 6) modul de actualizare a costurilor și a cheltuielilor Furnizorului aferente activității de furnizare a energiei electrice pentru perioadă ulterioară anului de bază.

Secțiunea 2

PRINCIPIILE APLICATE LA DETERMINAREA PREȚURILOR

3. Metodologia este bazată pe următoarele principii de reglementare:

- 1) separarea contabilă a activității reglementate de alte activități desfășurate de Furnizor;
- 2) funcționarea eficientă și asigurarea viabilității Furnizorului;
- 3) determinarea costurilor reale de procurare a energiei electrice, a cheltuielilor aferente prestării Furnizorului ale serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, a costurilor și a cheltuielilor strict necesare pentru desfășurarea activității reglementate de furnizare a energiei electrice, cu excluderea din calcul a tuturor costurilor și cheltuielilor economice neargumentate și/sau care nu sunt necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice;
- 4) desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în condiții de eficiență și de fiabilitate;

tensiunii rețelor electrice la care sunt racordate instalațiile electrice ale acestora. Aceste prețuri pot fi atât de tip monom, precum și de tip binom.

6. Prețul reglementat de furnizare a energiei electrice de tip monom reflectă costurile Furnizorului raportate la un kWh (lei/kWh). În acest caz, veniturile Furnizorului în anul de reglementare "n" de la furnizarea energiei electrice consumatorilor finali de energie electrică și, respectiv, plata necesară de a fi achitată de către toți consumatorii finali pentru energia electrică consumată se va determina conform formulei:

$$VF_n = PAC_n = \sum EFC_{nk} \times PFC_{nk}^m \quad (8)$$

unde:

PAC_n – plata necesară a fi achitată de către toți consumatorii finali ai Furnizorului pentru energia electrică furnizată (consumată) în anul "n", lei;

EFC_{nk} – cantitatea totală de energie electrică, furnizată în anul "n" consumatorilor finali de categoria "k", kWh;

PFC_{nk}^m – prețul reglementat de tip monom de furnizare a energiei electrice în anul "n" consumatorilor finali de categoria "k", lei/kWh. Acest preț se determină:

1) Pentru energia electrică furnizată la punctele de intrare în rețelele electrice de transport (operatorului sistemului de transport pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de transport):

$$PFC_{not} = \frac{VF_{not}}{EFC_{not}} = \frac{CEP_n + CSF_n - Dev_{n-1} + RF_n}{EFC_n} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n \quad (9)$$

unde:

PF_n – prețul reglementat pentru deslășurarea de către Furnizor a activității de furnizare a energiei electrice, lei/kWh, care se determină conform formulei:

$$PF_n = \frac{CSF_n - Dev_{n-1} + RF_n}{EFC_n} \quad (10)$$

2) Pentru energia electrică furnizată la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport (consumatorilor finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de transport, operatorilor sistemelor de distribuție pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție):

$$PFC_{ntr} = \frac{VF_{ntr}}{EFC_{ntr}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + \frac{CST_n}{EFC_n - EFC_{not}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + TT_n \quad (11)$$

unde:

TT_n – tariful reglementat pentru serviciul de transport al energiei electrice, prestat Furnizorului de către operatorul sistemului de transport a în anul "n", lei/kWh, aprobat de Agenție în conformitate cu legea.

3) Pentru energia electrică furnizată în anul "n" consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă (TI):

$$PFC_{nit}^m = \frac{VF_{nit}}{EFC_{nit}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + PF_n + TT_n + TD_{nit}^m \quad (12)$$

unde:
 CEP_n – costul energiei electrice procurate de Furnizor în anul "n" pentru a fi furnizată tuturor consumatorilor, lei;

CST_n – cheltuielile suportate de Furnizor în anul "n" pentru prestarea acestuia a serviciului de transport al energiei electrice prin rețelele electrice de transport, de către operatorul sistemului de transport, lei;

CSD_n – cheltuielile suportate de Furnizor în anul "n" pentru prestarea acestuia a serviciului de distribuție a energiei electrice, de către operatorul sistemului de distribuție, lei;

CSF_n – costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului necesare pentru deslășurarea activității de furnizare a energiei electrice în anul "n", lei;

Dev_{n-1} – componenta, care va lua în considerare devierile tarifare, pozitive (+) sau negative (-), ale Furnizorului generate în anul "n-1" (perioada precedentă de reglementare), ce vor fi luate în calculul prețurilor reglementate pentru anul "n" (perioada pentru care se stabilesc prețurile reglementate). Aceste devieri pot rezulta din diferența între parametrii estimați în procesul de stabilire a tarifelor pentru anul "n-1" și cei reali obținuți în anul "n-1", lei.

RF_n – rentabilitatea reglementată necesară a fi obținută de Furnizor în anul "n" de la furnizarea energiei electrice, care se determină conform formulei:

$$RF_n = (CEP_n + CST_n + CSD_n + CSF_n) \times R_{\%} \quad (5)$$

unde:

$R_{\%}$ – rata de rentabilitate pentru activitatea de furnizare reglementată a energiei electrice, stabilită la nivelul de 1,0 %, constanță pe perioada de aplicare a metodologiei.

EFC_n – cantitatea de energie electrică furnizată în anul "n" tuturor consumatorilor deservii de Furnizor, determinată conform formulei:

$$EFC_n = EFC_{not} + EFC_{ntr} + EFC_{ntr} + EFC_{nit} \quad (6)$$

în care:

EFC_{not} – cantitatea de energie electrică furnizată de Furnizor în anul "n" la punctele de intrare în rețelele electrice de transport ale operatorului sistemului de transport, kWh;

EFC_{ntr} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul "n" la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport ale operatorului sistemului de transport, kWh;

EFC_{nit} – cantitatea de energie electrică furnizată la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție, kWh, care se determină conform formulei:

$$EFC_{nit} = EFC_{nit} + EFC_{ntr} + EFC_{ntr} \quad (7)$$

EFC_{ntr} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul "n" consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă (TI), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea 35-110 kV, kWh;

EFC_{ntr} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul "n" consumatorilor finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (TM), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea 6-10 kV, kWh;

EFC_{nit} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul "n" consumatorilor finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (TJ), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea 0,4 kV și mai joasă, kWh.

5. Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice se determină și se aprobă în așa mod ca fiecare categorie de consumatori finali, în parte, să achite doar costul real necesar pentru procurarea energiei electrice, pentru transportul, pentru distribuția și pentru furnizarea acesteia la punctele de delimitare sau la locurile de consum ale consumatorilor finali în funcție de nivelul

PC_{nk} – puterea contractată în anul “n” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție corespunzător nivelului “k” de tensiune, kW;

TP_{nk} – tariful în anul “n” pentru puterea electrică contractată aferentă rețelelor electrice de distribuție cu nivel “k” de tensiune, lei/kWh. Tarifele pentru puterea electrică contractată se determină în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și se aprobă de către Agenție în modul stabilit de lege în lei/kWh/lună pentru fiecare nivel de tensiune a rețelelor electrice de distribuție („I”, „II”, „III” și „IV”).

8. Atât prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice de tip monom, cât și cele de tip binom pot fi diferențiate în funcție de orele de consum. Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice în funcție de orele de consum se determină de Furnizor și se aprobă de Agenție în modul stabilit de lege, reieșind din condițiile stipulate în contractele de procurare a energiei electrice de la producătorii autohtoni și din import privind prețurile de procurare a energiei electrice, diferențiate în funcție de orele de consum (orele de zi, orele de noapte și orele de vârf). În acest caz, prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice se determină în conformitate cu formulele (9), (11)–(16) din prezenta Metodologie pentru fiecare interval al orelor de consum reieșind din costul energiei electrice procurate, determinat separat pentru fiecare interval al orelor de consum, iar celelalte componente ale prețurilor reglementate nu depind de orele de consum.

**Secțiunea 4
DETERMINAREA COSTURILOR ȘI A CHELTUIELILOR**

9. După cum s-a menționat în punctul 4 al Metodologiei, în componența costurilor și a cheltuielilor totale ale Furnizorului se includ costul energiei electrice procurate de către Furnizor pentru a fi furnizată în anul de reglementare “n” tuturor consumatorilor (CEP_n), cheltuielile suportate de Furnizor pentru achitarea serviciului de transport al energiei electrice (CST_n), prestat de operatorul sistemului de transport, cheltuielile suportate de Furnizor pentru achitarea serviciului de distribuție a energiei electrice (CSF_n), prestat de operatorul sistemului de distribuție și costurile și cheltuielile Furnizorului aferente desfășurării activității de furnizare a energiei electrice (CSF_n).

10. Costul energiei electrice procurate în anul de reglementare “n” se determină reieșind din cantitatea de energie electrică procurată pentru furnizare tuturor consumatorilor deserviri de Furnizor și din prețurile de procurare a acestei energii electrice, conform formulei:

$$CEP_n = EP_n \times PE_n \quad (17)$$

unde:

EP_n – cantitatea totală de energie electrică necesară a fi procurată de Furnizor în anul “n” pentru a fi furnizată tuturor consumatorilor, deserviri de acesta, precum și, după caz, operatorului sistemului de transport și operatorilor sistemelor de distribuție (kWh);

PE_n – prețul mediu de procurare în anul “n” a energiei electrice de către Furnizor de la producătorii autohtoni și din import (lei/kWh). Acest preț se bazează pe prețurile aprobate de Agenție în cazul procurării energiei electrice de la producătorii autohtoni reglementați și pe prețurile prevăzute în contractele de procurare a energiei electrice în cazul procurării energiei electrice din import și de la producătorii preșurii cărora nu sunt reglementate. Acest preț se determină în felul următor:

$$PE_n = \frac{\sum (PE_{n,i} \times EPR_{n,i} + PEL_{n,i} \times EPL_{n,i} + PEB_{n,i} \times EPB_{n,i})}{EPT_n} \quad (18)$$

unde:

unde:
 TD_{nkt}^m – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice calculat la 1 kWh și prestat Furnizorului în anul “n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în conformitate cu legea.

4) Pentru energia electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune medie (TM):

$$PFC_{nmt}^m = \frac{VF_{nkt}}{EFC_{nkt}} = \frac{CEP_n + PF_n + TT_n + TD_{nkt}^m}{EFC_n} \quad (13)$$

unde:

TD_{nkt}^m – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, calculat per 1 kWh și prestat Furnizorului în anul “n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în modul stabilit de lege.

5) Pentru energia electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă (IJ):

$$PFC_{njt}^m = \frac{VF_{njt}}{EFC_{njt}} = \frac{CEP_n + PF_n + TT_n + TD_{njt}^m}{EFC_n} \quad (14)$$

unde:

TD_{njt}^m – tariful reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, calculat la 1 kWh și prestat Furnizorului în anul “n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune, lei/kWh, aprobat de Agenție în modul stabilit de lege.

7. În cazul prețurilor reglementate de tip binom costurile Furnizorului se divizează între două componente tarifare:

1) preț reglementat pentru cantitatea de energie electrică furnizată, lei/kWh;

2) tarif pentru puterea electrică contractată, lei/kWh.

În acest caz, veniturile Furnizorului de la furnizarea energiei electrice consumatorilor finali prin rețelele electrice de distribuție (VF_{nd}) și, respectiv, plata necesară de a fi achitată pentru energia electrică furnizată în anul “n” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție (PAC_{nd}), se vor determina reieșind din energia electrică furnizată (consumată) precum și din puterea contractată de către consumatorii finali, conform formulei:

$$VF_{nd} = PAC_{nd} = EFC_{nd} \times PFE_{nd} + \sum TP_{nk} \times PC_{nk} \quad (15)$$

unde:

EFC_{nd} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție („I”, „II”, „III”, „IV”); kWh;

PFE_{nd} – prețul reglementat pentru energia electrică furnizată în anul “n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:

$$PFE_{nd} = \frac{CEP_n + PF_n + TT_n}{EFC_n} \quad (16)$$

13. Costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în anul de reglementare "n" (CSF_n) cuprind:

- 1) cheltuieli legate de încheierea și de derularea contractelor de procurare, a contractelor de furnizare a energiei electrice tuturor consumatorilor, a contractelor pentru prestarea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, a altor contracte aferente activității de furnizare a energiei electrice;
- 2) cheltuieli legate de facturarea și de colectarea plăților pentru energia electrică furnizată consumatorilor, de facturarea și de achitarea plăților pentru energia electrică procurată, a plăților pentru prestarea serviciului de transport și a serviciului de distribuție a energiei electrice;
- 3) cheltuieli aferente asigurării bazei de date privind gestiunea consumatorilor, aferente organizării și desfășurării lucrului cu consumatorii (centre comerciale, servicii de informare a consumatorilor, a operatorului sistemului de transport, a operatorilor sistemelor de distribuție și a altor instituții abilitate);
- 4) amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de furnizare a energiei electrice, cheltuielile de întreținere și de exploatare a acestora;
- 5) alte cheltuieli de distribuție legate nemijlocit de activitatea de furnizare a energiei electrice;
- 6) cheltuieli administrative ale Furnizorului aferente activității de furnizare a energiei electrice.

14. Toate costurile și cheltuielile legate nemijlocit de activitatea de furnizare la care se face referire în punctul 13 din Metodologie sunt compuse din costuri cu personalul (CRF), din costuri materiale (CMF), din costul serviciilor prestate de terți (CSP), din amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (UA) și din alte cheltuieli de furnizare a energiei electrice (ACF). Astfel, costurile și cheltuielile totale aferente activității de furnizare a energiei electrice în anul "n" pot fi determinate prin formula:

$$CSF_n = CRF_n + CMF_n + CSP_n + UA_n + ACF_n \quad (23)$$

15. În costurile Furnizorului cu personalul (CRF) se includ atât suma retribuițiilor pentru munca efectivă prestată, precum și sumele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Aceste costuri se determină de către Furnizor pentru primul an de aplicare a Metodologiei, anul de bază (CRF₀), reieșind din: numărul de angajați necesar pentru desfășurarea normală a activității de furnizare a energiei electrice; categoria de calificare a acestora; cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real; coeficientul complexității din ramură; regimul și condițiile de lucru; contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, alte plăți și sporuri stabilite de legislație. Aceste costuri se determină de Furnizor pentru primul an de aplicare a Metodologiei, se examinează și se aprobă de către Agenție ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare an ulterior "n", aceste costuri se actualizează reieșind din indicii prețurilor de consum din Republica Moldova și din indicii de modificare a numărului locurilor de consum ale consumatorilor finali deservți de Furnizor, conform formulei:

$$CRF_n = CRF_0 \times \prod (1 + IPCM_{nj}) \times (1 + \Delta NC_{nj}) \quad (24)$$

unde:

$IPCM_{nj}$ – indicii prețurilor de consum în RM în anul "n";

ΔNC_n – indicii modificării numărului locurilor de consum ale consumatorilor finali deservți de Furnizor în anul "n", care se determină conform formulei:

$$\Delta NC_n = \frac{NC_n - NC_{n-1}}{NC_{n-1}} \quad (25)$$

PER_n – prețul mediu ponderat de procurare de către Furnizor în anul "n" a energiei electrice de la producătorii autohtoni a căroră sunt reglementate, lei/kWh;

EPR_n – cantitatea de energie electrică procurată de către Furnizor în anul "n" de la producătorii autohtoni a căroră sunt reglementate, kWh;

PEL_{n-1} – prețul mediu ponderat, cu stimulente, de procurare de către Furnizor în anul "n" a energiei electrice din import și din surse autohtone la prețuri libere (nereglementate) de pe piață lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:

$$PEL_n = PEL_{n-1} + K \times (PEL_{n-1} - PEL_n) \quad (19)$$

unde:

PEL_n – prețul mediu ponderat de procurare de către Furnizor a energiei electrice în anul "n" din import și din sursele autohtone la prețuri libere de pe piață lei/kWh;

PEL_{n-1} – prețul mediu ponderat efectiv de procurare de către Furnizor în anul precedent (n-1) a energiei electrice din import și din sursele autohtone la prețuri libere de pe piață lei/kWh;

K – coeficientul de stimulare care este egal cu 0,5 în cazul în care PEL_n este mai mic decât PEL_{n-1} , în toate celelalte cazuri $K=0$. Coeficientul de stimulare prevede doar stimularea gestionării eficiente de către Furnizor a procurărilor de energie electrică astfel încât prețurile de procurare să fie cele mai mici de pe piață. La determinarea coeficientului de stimulare, nu se vor lua în considerare diminuările prețurilor față de anul precedent în rezultatul modificării cursului de schimb al leului moldovenesc față de valuta în care se procură energia, în rezultatul negocierilor purtate de organele de stat, în rezultatul scăderii prețurilor la resursele energetice pe piața internațională și alte diminuări de prețuri care nu în nemijlocit de merit Furnizorului.

EPL_n – cantitatea de energie electrică procurată de către Furnizor în anul "n" din import și de la producătorii autohtoni la prețuri libere de pe piață, kWh;

PEB_n – prețul mediu ponderat al energiei electrice necesare a fi achitate în anul "n" de către Furnizor pentru energia electrică livrată de operatorul sistemului de transport pentru acoperirea dezechilibrelor provocate de furnizor, lei/kWh;

EPR_n – cantitatea de energie electrică livrată în anul "n" de operatorul sistemului de transport necesară pentru acoperirea dezechilibrelor provocate de furnizor, kWh;

EPT_n – cantitatea totală de energie electrică procurată de Furnizor în anul "n", kWh. Cantitatea de energie electrică procurată trebuie să fie egală cu cantitatea de energie furnizată de furnizor tuturor consumatorilor. Adică:

$$EPT_n = EFC_n \quad (20)$$

11. Cheltuielile suportate de Furnizor pentru serviciul de transport al energiei electrice, prestat de operatorul sistemului de transport se determină conform formulei:

$$CST_n = ET_n \times TT_n \quad (21)$$

unde:

ET_n – cantitatea de energie electrică a Furnizorului transportată de operatorul sistemului de transport în anul "n" prin rețelele electrice de transport, kWh.

12. Cheltuielile suportate de Furnizor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat de către operatorul sistemului de distribuție se determină conform formulei:

$$CSD_n = EFC_{int} \times TD_{int} + EFC_{int} \times TD_{int} + EFC_{ext} \times TD_{ext} \quad (22)$$

unde:

TD_{int} ; TD_{ext} ; TD_{int} – tariful pentru prestarea de către operatorul sistemului de distribuție a serviciului de distribuție a energiei electrice în anul "n" prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, aprobat de Agenție, lei/kWh.

$$UA_{tn} = \sum_{k=1}^m \frac{VIA_{k,n-1}}{DV_k} \quad (28)$$

unde:
 $VIA_{k,n-1}$ – valoarea de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de furnizare a energiei electrice date în exploatare până în anul „n-1” în urma investițiilor efectuate conform planurilor de investiții aprobate de Agenție;

DV_k – durata de utilizare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de categoria „k”, care trebuie să corespundă duratei reale de viață a activului. Totodată, această durată de utilizare nu poate fi mai mică decât durată indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.538 din 21.03.2003.

19. Planificarea și efectuarea investițiilor va fi realizată de către Furnizor în conformitate cu prevederile Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției nr. 283/2016 din 15 noiembrie 2016.

20. Alte cheltuieli de furnizare a energiei electrice (ACF_n) includ alocația aferentă creării fondului de rulment, cheltuielile aferente achiziției impozitelor și a taxelor, care conform legislației se atribuie la cheltuieli. Aceste cheltuieli se determină pentru fiecare an în parte conform formulei:

$$ACF_n = CFR_n + T_n \quad (29)$$

unde:
 CFR_n – alocația aferentă fondului de rulment în anul „n”, care se determină conform formulei:

$$CFR_n = \frac{\alpha \times (CEP_n + CST_n + CSD_n + CRF_n + CMF_n + CSP_n + T_n)}{365} \times Rdn \quad (30)$$

unde:
 α – necesitatea în fond de rulment, exprimată în zile de la facturarea energiei electrice. Se stabilește $\alpha = 25$ zile, determinat în baza termenului de achitare de către consumatorii finali a energiei electrice consumate, conform actelor normative în vigoare, și a termenelor de achitare pentru necesitățile Furnizorului (procurări de energie electrică, pentru serviciul de transport și de distribuție a energiei electrice, procurări de materiale și de servicii);

R_{dn} – rata aplicată la stabilirea alocației aferente fondului de rulment, care se determină conform formulei:

$$R_{dn} = 0,65 \times R_{USD} + 0,35 \times R_{MDL} \quad (31)$$

unde:
 R_{USD} – rata medie a dobânzilor la creditele acordate persoanelor juridice în anul „n”, în valută străină, publicată de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Ratele medii ponderate ale dobânzilor la creditele noi acordate, Rata medie ponderată la creditele acordate în valută străină /persoane juridice (până la 12 luni);

R_{MDL} – rata medie a dobânzilor la creditele acordate persoanelor juridice în anul „n”, în monedă națională, publicată de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Ratele medii ponderate ale dobânzilor la creditele noi acordate, Rata medie ponderată la creditele acordate în monedă națională /persoane juridice (până la 12 luni);

T_n – impozitele, taxele și alte plăți justificate și necesare de a fi achitate de întreprindere în anul „n”, care conform legislației se atribuie la cheltuieli.

unde:
 NC_n – numărul locurilor de consum ale consumatorilor finali deserviți de către Furnizor în anul de reglementare „n”;
 NC_{n-1} – numărul locurilor de consum ale consumatorilor finali deserviți de Furnizor în anul „n-1”;

în cazul în care, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, costurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din coeficientul creșterii medii anuale a cuantumulului minim garantat al salariului în sectorul real.

16. Costurile materiale totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice (CMF) se determină de Furnizor pentru primul an de aplicare a Metodologiei (CMF₀) reieșind din cantitatea fiecărui tip de material necesar conform normelor de utilizare și a analizei materialelor, utilizate de Furnizor în perioada precedentă de reglementare pentru deservirea consumatorilor, pentru întreținerea și pentru exploatarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale și reieșind din prețurile minime de pe piață, ca rezultat al achizițiilor efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de Agenție. Analogic costurilor cu personalul, aceste costuri se examinează și se aprobă de către Agenție pentru primul an, ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare an „n” ulterior, aceste costuri se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CMF_n = CMF_0 \times \prod [(1 + HICP_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \times \frac{LeiD_n}{LeiD_{n-1}} \quad (26)$$

unde:
 $HICP_n$ – indicele prețurilor de consum al SUA în anul „n”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA;

$LeiD_n$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul „n”, anul pentru care se actualizează costurile;

$LeiD_{n-1}$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul precedent (n-1).

17. Costul total al serviciilor prestate de terți include costul serviciilor de expediere a facturilor de plată, de încasare a plăților pentru energia electrică de la consumatori, al serviciile telefonice și informaționale și ale altor servicii pentru activitatea de furnizare a energiei electrice, prestate Furnizorului conform contractelor încheiate cu terțe părți. Aceste costuri se determină pentru primul an de aplicare al prezentei Metodologii (CSP₀) reieșind din contractele de antrepriză încheiate cu terțe părți în procesul achiziției de lucrări și de servicii, efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de Agenție. Aceste costuri se examinează și se aprobă de către Agenție ca costuri de bază pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare an „n” următor, costurile în cauză se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CSP_n = CSP_0 \times \prod [(1 + IPCM_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (27)$$

18. Amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (UA) se determină anual de către Furnizor reieșind din valoarea de intrare a imobilizărilor necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice și reieșind din durata de utilizare a acestora, utilizând metoda amortizării liniare care conduce la defalcări uniforme a amortizării în costurile și cheltuielile Furnizorului, pe toată durata de utilizare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, conform formulei:

În cazul când Furnizorul nu va utiliza integral alocația aferentă fondului de rulment pentru plata dobânzilor la creditele contractate pe termen scurt, Agenția, la actualizarea prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice, poate diminua valoarea venitului reglementat cu cuantumul alocației utilizate în alte scopuri.

Secțiunea 5
APROBAREA, ACTUALIZAREA ȘI APLICAREA PREȚURILOR
REGLEMENTATE

21. Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice se determină anual de către Furnizori și se aprobă de către Consiliul de Administrație al Agenției, potrivit termenelor și condițiilor stabilite în Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.

22. Furnizorul este în drept să solicite Agenției actualizarea prețurilor reglementate în decursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de acesta (modificarea prețurilor de procurare a energiei electrice, fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, apariția actelor normative ce conduc la majorarea costurilor de furnizare etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la o deviere mai mare de 5,0% din costul anual de furnizare a energiei electrice inclus în prețurile reglementate. În acest caz, Furnizorul va prezenta Agenției o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintre datele aplicate la calcularea prețurilor reglementate și cele real înregistrate.

23. În cazul existenței unor factori obiectivi care generează devieri mai mari de 5% din costul anual de furnizare a energiei electrice stabilit în prețurile reglementate și care duc la diminuarea prețurilor, Agenția este în drept să solicite Furnizorului prezentarea calculului prețului ajustat.

24. Devierile tarifare create pe parcursul anului „n-1” de gestiune vor fi incluse în prețul reglementat pentru anul „n”, actualizate la rata medie anuală a dobânzii la creditele bancare în lei moldovenești, în baza valorilor devierilor determinate lunar. În cazul modificării prețurilor reglementate în decursul anului de gestiune, devierile tarifare (Dev) generate în perioada precedentă a anului de gestiune vor fi luate în considerație în totalitate la calcularea noilor prețuri reglementate. În acest caz, devierile tarifare se includ în prețul reglementat astfel ca acestea să fie recuperate până la sfârșitul anului de gestiune.

25. Variabila Dev_{n-1} va fi calculată în fiecare an de gestiune pentru a reflecta impactul financiar al devierilor dintre valorile prognozate ale indicatorilor la stabilirea prețului reglementat în anul “n-1” și cele real înregistrate în acest an.

26. În cazul în care în perioada de aplicare a Metodologiei vor fi adoptate acte normative de reglementare, care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielilor de furnizare a energiei electrice, aceste modificări vor fi luate în considerație de către Agenție la ajustarea prețurilor reglementate. În metodologie sunt introduse modificări pe parcursul perioadei de aplicare, în măsura necesară pentru a asigura respectarea cadrului normativ al Republicii Moldova.